

1/ Kristina Bajilo

Isporučeno, 120 x 60 x 40 cm, pop objekat, ulje na kartonu, 2024

2/ Nikola Balberčaková

Emotivni sjaj za usne, 2023, video, 9'08"
Izvođač: Andrea Čverčkova, Vladimir Iugai, Teuta Jonuzi, Doris Siskova
DOP: Kristian Babjar, Peter Frohlich
Zvuk: Lenka Adamcova, Daniel Schiefner
Kostimi i stajling: Barbara Ševčuk
Video montaža: Marek Bihun

3/ Sophia Giovannitti

Ugovor: Koreografija 1
Iz serije Usluga: Studija 2; Ugovor (2022)
Partitura za performans
Prvi put izvedeno u DUPLEKS-u (NI, NI),
5. marta – 6. aprila 2022. Godine

4/ Đejmi Hadrović

Savršena Bela Cis Žena, 2022, 6'00", kratki film
Kamera: Mina Petrović

5/ Aja Janković

Ples na šipki, performativno predavanje - scenario performansa, 2024. Tekstualna instalacija, 100x100 cm

6/ Pennie Key

P.V., 2023. Slike snimljene iPhone-om su uvećane do prirodne veličine i odštampane na A3 papiru pomoću Kserok štampača,
1485 k 2100 mm
Balada o seksualnoj nezavisnosti - SexyArtGirl
Pesma, 2'43"
Napisao i izveo Tom Lets

7/ Milica Mijajlović Živković

Andeli, 2024. Ulje na tekstu, 30x40 cm i 120x150 cm

8/ Jessica Stoya

Unbanked, 2024. Video, 10'17"24"

9/ Zuzana Svatik

OVO SMO MOGLI BITI MI, 2024. Ručno rađena glazirana glina, zlatni sjaj, / 90,5 cm; 49 cm; 14 cm

10/ Radna grupa Merlinka / Working

group Merlinka (Pavle Banović, Marija Iva Gocić, Leah Rivka Lapiower, Sara Pantović, Chloé Sassi)
Kada je Merlinka Gradila Kule of Kamena, 2024, Prostorna instalacija / Arhiv
Merlin Mourning, Chloe Sassi, 2024, digitalni video, 1'26"
Kalemegdn: Merlinkina kuća, 2018, Kamera: Marija Đoković,
Muzika: Love Hunters, XXZ magazin, QR kod, video, YouTube archiva, 1'20"

Kristina Bajilo diplomirala je na Fakultetu primenjenih umetnosti u Beogradu, odsek slikarstvo 2018. godine gde je završila i magistarske studije. Iste godine počela je i saradnja sa Galerijom X Vitamin. Baveći se uticajem medijske reprezentacije, konstruktom sistema vrednosti i paradoksom izbora, rad Kristine Bajilo podstiče posmatrača da se mehanizmi advertajzinga, konzumerističke prakse i dominantan osećaj stvarnosti kritički razmotre i prevrednuju.

Nikola Balberčaková diplomirala je na Akademiji lepih umetnosti i dizajna u Bratislavi i magistrirala na Akademiji UMPRUM u Pragu, stvarajući u okviru performansa, videa i prostornih instalacija. U svojoj praksi, ona kombinuje različite metode naracije koristeći se kinematografijom, pripovedanjem, iskrenošću i ironijom kako bi stvorila specifičan jezik za emocionalne pejzaže koji reflektuju današnje društvo. Ona ističe mnoge neprevladujuće identitete; hiperbolizovane, afektivne, naivne ili štreberske likove koji stvaraju fikciju i rekonstruisanje dominantnih scenarija.

Sofija Đovaniti je konceptualna umetnica iz Njujorka koja radi sa: koreografskim neuspehom; novcem; konstantnom izvitoperenošću stvarnosti kroz slike i jezik; autonomijom; osvetom; ženskim narcizmom. Njeni radovi prikazani su na festivalu Reces, Atinskom bijenalu, Dupleku, PPOV-u, Boveri Hotelu, studiu Sophia Zero Inc., ICA u Londonu, i drugim prostorima, fizičkim i digitalnim. 2023. godine njenu prvu knjigu, *Radna devojka: O prodavanju umetnosti i prodavanju seksa (Working Girl: On Selling Art and Selling Sex)* objavio je Verso.

Đejmi Hadrović je vizuelna umetnica čije je umetničko i naučno istraživanje usmereno na kompleksne istorijske, antropološke i društvene elemente, prikazujući složene odnose između različitih režima moći: građanskog, verskog, seksualnog i kolonijalnog. Hadrović je doktorirala na Akademiji lepih umetnosti u Beču. 2022. godine dobila je nagradu IVAA. Njen rad *Zahida je feministkinja* (2016) arhiviran je u stalnoj zbirci bečkog muzeja MUSA. Živi i radi između Beča i Slovenije.

Aja Janković stiče diplomu na Fakultetu Likovnih Umetnosti u Beogradu 2024. godine nakon formalnog obrazovanja iz oblasti baleta. U svom radu istražuje oblast institucionalne kritike, koja obuhvata problematiku pritiska tržišnih i institucionalnih mehanizama na formiranje umetničke prakse unutar sistema kulturne produkcije. Kroz svoju praksu preispituje socio-ekonomsku ulogu umetnika, publike i institucionalnog posredovanja u recepciji umetničkog dela.

Radna grupa Merlinka je neformalna grupa kulturnih radnika koja se okupila oko zajedničkog cilja očuvanja nasleđa Vjerana Miladinovića poznatijeg kao Merlinka. Grupu čine Pavle Banović, Marija Iva Gocić, Leah Rivka Lapiower, Sara Pantović, Chloé Sassi.

Milica Mijajlović Živković je multidisciplinarna umetnica na čiju umetničku praksu utiču njena iskustva odrastanja na Balkanu, posebno u posleratnim godinama, porodične migracije između bivših jugoslovenskih država, kao i politike sećanja. Osnovne studije slikarstva završila je na Fakultetu likovnih umetnosti na Cetinju 2017. godine i magistrirala na Akademiji umetnosti, dizajna i arhitekture u Pragu 2020. godine. Mijajlovićeva je 2023. godine dobila nagradu „Milčik“ za savremene mlade umetnike.

Peni Ki (Penelope Koliopulu) je diplomirala iz oblasti likovnih umetnosti na Goldsmiths 2016. godine. Bila je rezident Rijksakademije za 2020-22 i dobila je nagradu Fondacije Stavros Niarchos ARTWORKS 2021. Njeno istraživanje trenutno podržava Mondriaan Fund (2023-26) i Ku Amsterdams Voor de. U fokusu umetničke prakse Peni Ki su najpre dinamike moći, seksualnost i rod, dok su njena istraživanja u velikoj meri posledica bavljenja borilačkim veštinama i raznim oblicima seksualnog rada. Njeno najveće dostignuće do sada je vođenje dobro posećenog dnevnog časa fizičkog vaspitanja za umetnike tokom 2 godine.

Jessica Stoya je počela da radi kao fetiš model sredinom 2000-ih i nastavila je karijeru kao izvođačica u filmovima za odrasle. O seksualnom radu i načinu na koji svet reaguje na njega profesionalno je pisala od 2012. godine. Njena prva knjiga, *Filozofija, mačkice i pornografija*, prevedena je na tri jezika, uključujući i srpski. Jednom je pokušala da sindikalizira pornografiju, a sada živi u Beogradu sa dve mačke.

Zuzana Svatik je vizuelna umetnica koja pre svega radi u medijama keramike, crteža i slikarstva. U svom radu kritički preispituje funkciju i potencijal primenjene umetnosti u savremenom društvu. Njeni radovi odražavaju različite kulturne, društvene i političke probleme u zemljama istočne Evrope i oslikavaju specifičnosti ove sredine i njenog načina razmišljanja. Trenutno je zainteresovana za teme kao što su nuklearna porodica i njeno javno predstavljanje, lov kao muški hobi, odnos između disciplinskih institucija, privatni prostori i pornografija.

Културни центар Београда
Галерија ПОДРООМ
Трг Републике 5/-1, Београд

Радно време:
свакога дана осим недељом
од 12:00 до 20:00
www.kcb.org.rs

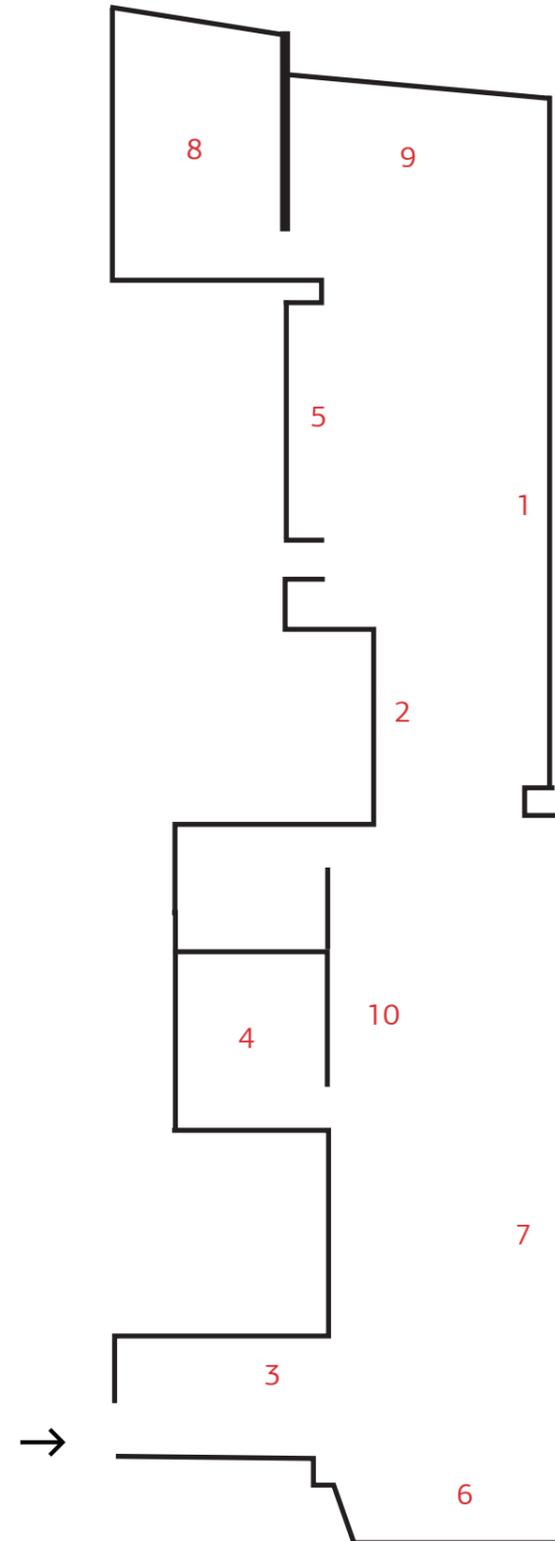
The rotten smell is you

Umetnici:

Kristina Bajilo, Nikola Balberčaková,
Sophia Giovannitti, Đejmi Hadrović,
Aja Janković, Merlinka Working Group
(Pavle Banović, Marija Iva Gocić, Leah Rivka
Lapiower, Sara Pantović, Chloé Sassi),
Milica Mijajlović Živković, Pennie Key,
Jessica Stoya, Zuzana Svatik

Kustoskinja:
Jelisaveta Rapačić

4.7-10.8.2024

U martu ove godine, Kunsthalle Bratislava je izgubila nezavisnost kao državno finansirana institucija, od strane nedavno izabrane desničarske vlade, što je dovelo do otkazivanja njenog programa i otpuštanja svih zaposlenih, pod optužbama da „promovišu vrednosti koje postavljaju budućnost slovačke dece u opasnosti”.

Novo predstavljanje izložbe *The rotten smell is you*, koje je realizovano u saradnji sa Kulturnim Centrom Beograda, donosi određene izmene u odnosu na njenu inicijalnu realizaciju u Kunsthalle Bratislavi (5.9-16.10.23). Umetničke pozicije su pažljivo prilagođene tako da uvrste dodatne geografije i istorije ne bi li naglasile prazninu koja se javlja u okviru lokalnog konteksta. Novo izdanje izložbe takodje nastaje kao direktna reakcija i urgentnost reagovanja na rastuće simpatije i nejasnosti vezane za uspon desničarskih pokreta u 2024. godini.

Istraživanjem i otkrivanjem unutrašnjih neslaganja i generacijskog jaza u okviru feminističkog pokreta, ova izložba istražuje suštinsku problematiku aproprijacije od strane desnice i *ogledalske svetove**, post-istine i teorije zavere. Uspostavljeni efemerni prostor okuplja različita iskustva koja uzrokuju tenzije u okvirima feminističkog *domaćinstva* u kome pokret figurira kao porodica sačinjena od više generacija koje po definiciji žive skupa pod jednim krovom. Porodica bi trebalo da bude ujedinjena, izabrana; i u dobru i u zlu porodica ostaje zajedno, iako realnost iza zatvorenih vrata nije uvek slatka.

Uprizorenje ovakve otvorene kuće nije mišljeno kao sveobuhvatna studija feminističkog pokreta, niti kao analiza četvrtog talasa. U pitanju je pre gest naglašavanja i ponovnog dovođenja u bezbedan prostor tema koje dovode do fragmentacije pokreta. Stoga, *The rotten smell is you* gradi jedinstven narativ spajajući različita iskustva i uglove posmatranja kako bi analizirala raskol između feministkinja trećeg i četvrtog talasa koji se najčešće primećuje kroz diskurs o transrodnosti, seks radu i hiperženstvenosti.

Izdržala sam priličan broj udaraca dok sam pokušavala da slomim pokoje desno rebro tek da me ponovo posednu za isti sto, gde sam primetila sve nabore na stolnjaku koje nikad nismo ispeglali i fleke od prethodnih gozbi, koje su sada opštepoznati štos. Bila sam dobra kći, bila sam odličan sin i sve drugo, ali što duže sedim to me više svrbe konci. Razumevanje se može menjati, onda reči postaju zamarajuće i svi napori deluju uzaludni dok ne podsete na veliki istorijski događaj sa kojim ponovo sedimo za stolom. Svojim mikro bitkama slomiću više no jedno desno rebro, ali kako to da me mikro bitke iza teških zavesa porodičnog doma lome kao pritku?

Javna je tajna da smo mi feministkinje zanemarivale pitanje truljenja, ono živi u kući koju smo mi sagradile, pod krovom koji smo mi podigle, unutar zidova koje smo mi sazidale. Širi se kao pritajena bolest, psihosomatska prošlost koja vreba sledeći ozbiljni, stražari nad vrednostima koje su položene u potok brige, ali se ta rečica pretvorila u kamen. Smrad je opor, koncentrisan i omamljujuć, kao sočno slatko zrelo voće koje je postalo prah i nemar. Neko je vreme stajalo u sobi, ali bilo je lakše otvoriti prozor kada je trebalo provetriti, kao da će pomoć doći izvana.

Sednimo ponovo za ono što je ostalo od trpeze zajedničkog prostora, gde se buđ tiho širi sve dok se ne postave goruća pitanja, dok se ne donesu zakoni, dok se ne postigne istinsko prihvatanje i razumevanje. U ovoj izložbi, predstavljenoj oku javnosti, svaka pozicija na svoj način izražava jedan aspekt jednačine.

Izložbu otvara kratak ali očaravajući performans Aje Janković, pod nazivom *Ples oko šipke*, performativno predavanje tokom kojeg umetnica izvodi trikove i plesne pokrete dok citira misli *roditelja savremene teorije kulture i filozofije* o plesu oko šipke kao osnažujućoj feminističkoj i umetničkoj praksi. Kao i mnoga druga deca koja su se formirala unutar baletskog obrazovnog sistema, i Aja je kao odrasla prešla na ples oko šipke i susrela se sa pogledima ispod oka u kombinaciji sa divljenjem i podrškom ovim atletskim i seksi pokretima, čije poreklo vodi do striptiz klubova. Nakon performansa ostaje tekstualni zapis sa Ajinog izvođenja.

U kratkom filmu Đejmi Hadrović pod nazivom *Savršena bela cisrodna žena* susrećemo se sa pseudonaučnim ispitivanjem sredovečne bele žene koja izvodi svakodnevne rituale, dok nas naratorka podseća na našu sopstvenu performativnost. Đejmi nas duhovito mami u igru opažanja loše feministkinje unutar nas samih, prozivajući privilegovanost, neosetljivost na boju kože i društvene pritiske koje možda i same reprodukujemo. Kroz ukazivanje naratorke na savremena okruženja unutar praćenih sistema sa zahtevima za visoku produktivnost, video izaziva nelagodu i sumnju u našu ličnu pozicioniranost na feminističkom spektru.

Sofia Đovaniti (Sophia Giovannitti), koja piše o prodavanju umetnosti i prodavanju seksa u svojoj knjizi iz 2023. godine**, koja se može naći u čitaonici izložbe, predstavlja u vidu ugovora rezultat performansa *Poseta klijenta: Studija 2*, koji je prvi put izveden u Galeriji DUPLEX u Njujorku, gde je umetnica mesec dana živela u galerijskom prostoru koji je zatvorila za publiku. Posete su bile dozvoljene samo na zakazivanje i nakon uplate nepovratnog depozita od 1000 dolara. Konceptualni fokus ovog rada zasniva se na kriminalizaciji, budući da je seksualni rad diskurzivno krivično delo do kojeg dolazi obostranim sporazumom o transakciji, dok je s pravne strane irelevantno da li je sporazum između dve strane ostvaren ili ne. Rezultat je jedinstveni uvid u performans koji nas tera na procenjivanje onoga što posedujemo, želimo i trebamo, dok to istovremeno proživljavamo.

Milica Mijajlović Živković predstavlja andela bez glave, nalik na Krilatu pobedu, Niku sa Samotrake, koji je lišen svih boja, izuzev onih na upečatljivim platnima na koja umetnica polaže svoje slike. Ova slika, koja izaziva osećaje osnaživanja, deluje kao prelaz između njene serije bestelesne ženske odeće koja lebdi u vazduhu i serije sa anđelima, kroz koji umetnica upravlja temama ženstvenosti, devojaštva, tradicije i andela kao bezrodnih čuvara.

„On misli da sam uličarka, bludnica, kurva; ja sam preduzetnica, moje dupe je vrelo i savim zrelo za jednu poznatu zbirku...“, stihovi su Balade o seksualnoj nezavisnosti autorke Peni Kej (Pennie Key), koja odjekuje kroz prostor, sažimajući doživljaj izložbe i gotovo joj pružajući muzičku podlogu. Pesma je pratnja za uvećanu fotografiju zabaloženu ajfonom i štampanu na kancelarijskom štampaču, na kojoj je široko plavo prostranstvo na vidljivim delom kože i tkanine. Kao umetnica koja trenira borilačke veštine i istovremeno seksualna radnica, Peni često radi, ima treninge u teretani i boravi u ateljeu, čime povlači fizičke, vizuelne i teorijske paralele između konsenzualnog potčinjavanja i rekreativne borbe.

Ono što nam predstavlja naslov *Kad je Merlinka gradila kule od kamena*, a što su nam pružile ruke Radne Grupe Merlinka, koju čine Pavle Banović, Marija Iva Gocić, Leah Rivka Lapiower, Sara Pantović i Chloé Sassi, jeste deo lične i umetničke arhive Vjerana Miladinovića, opšte poznatog kao Merlinka. Radna grupa je formirana kao hitna reakcija na slučajno otkriće tokom rekonstrukcije opservatorije na Kalemegdanu, gde je prva jugoslovenska otvoreno trans osoba i seksualna radnica Merlinka živela, radila i doprinosila sve do svoje tragične smrti, odnosno, ubistva 2003. godine. Izuzeti iz javnog znanja, a

deljeni unutar zajednice, njeni funkcionalni predmeti od kame-na decenijama su opstali iza opservatorije, lagano propadajući nakon njene smrti sve do juna 2024. godine (dokumentacija o originalnim strukturama dostupna je preko QR koda). Predmeti sakupljeni iz njenog privatnog prostora i sa ove lokacije govore nam i potvrđuju mnogo toga što smo mislili da znamo o njenim raznovrsnim interesovanjima, ukusima i neobičnosti; sada su izloženi oku javnosti, po prvi put unutar jedne ustanove. Radna grupa ima za cilj da pronade trajni dom za Merlinkinu arhivu kako bi ona dobila pažnju koju treba i zavređuje, a do daljn-jeg je Kulturni centar Beograda prihvatio da Merlinkina dela uključi u svoju arhivu i sačuva mali deo njenog materijalnog nasleđa. Ovo nas nasleđe, nažalost, takođe dovodi u žestoku borbu sa sadašnjošću i bolno ukazuje na procep u javnom prostoru i diskursu koji se odnosi na bivanje trans osobom danas u okvirima ove geografije. Više o njenom životu može se saznati iz njene autobiografije pod naslovom *Terezin sin*, koja se nalazi u čitaonici izložbe.

Kroz slike koje se protežu u predmete, napravljene za ovu izložbu, Kristina Bajilo referira na tri savremene reperke i odaje im počast: Muni Long (pesma *Baby Boo*), Saviti (pesma *Closer*) i Bejbi Tejt (pesma *Bounce*). U svom radu ona često crpi inspiraciju iz svakodnevnih predmeta: njihovog marketinga, bren-dova, njihovih aura, promovisanog životnog stila i fetišizacije potrošačke robe; međutim, reperke na koje se u ovom umetničkom delu referiše uspevaju da promovišu osnaživanje žena i suštinu devojaštva umesto proizvoda koji su plasirani kroz njihove spotove, čime neprimetno spajaju ono nedostižno sa dobro poznatim i nostalgičnim.

Pred nama su, u video radu Nikole Balberčakove (Nikola Balberčaková), tri preterane hiperženstvene protagonistkinje: plavuša, brineta i ridokosa, koje grade sopstvene emotivne pe-jzaže i stvaraju zajednički dnevnik. *Emotivni sjaj za usne* prikazuje nostalgičnost i nesnađenost devojaštva i sazrevanje generacije koja je odrastala uz *Opasne devojke* i selebriti kulturu s početka milenijuma. Video rad nas vodi na pripovedačko putovanje kroz spavaće sobe, tržne centre i autoputeve društvenih uloga, teorije afekta, maski i identiteta.

Zuzana Svatik nas privlači detaljnom zdravom slikom jednog heteroseksuanog para koji drži novorođenu bebu, u punom roditeljskom sjaju uokvirenom keramičkom vazom. Očaran trenutkom i ovenčan rascvetalim trešnjinim cvetom, plodnošću i prokreacijom, par kao da ne primećuje velikog crnog pauka koji prlja savršenu sliku nuklearne porodice. Na suprotnoj strani vaze pružen je prikaz neublaženog grafičkog analnog seksa, sa zlatnim slovima kojima je ispisano *OVO BISMO MOGLI BITI MI*. Ova kompozicija, koja je okrenuta ka zadnjem delu izložbenog prostora, simbolički predstavlja teme i dela za koja više nema mesta u novoj konstelaciji koju par otelotvoruje (ili pak uvid u ono što je i dalje moguće). Ovim delom Svatik naglašava teme moći, seksualnosti i nuklearne porodice, budući da je ta struktura porodice izuzetno poželjna u kapitalističkom sistemu jer najčešće funkcioniše kao sredstvo kontrole. Seks se, međutim, u ovom smislu može tumačiti kao disruptivna sila za sistem.

Džesika Stoja (Jessica Stoya) poklanja nam premijeru svog novog rada pod nazivom *Razbančeni (Unbanked)*, koje kombinuje govorni stil svedočenja sa ličnim pripovedanjem. Ovo statično, a ipak sugestivno delo, minimalistički ustrojeno, govori o *razbančenju*, odnosno praksi oduzimanja pristupa finansijskim infrastrukturama grupama koje se smatraju moralno nepodobnim, kao što su seksualne radnice. Delo je inspirisano pozivom organizacije za prava producenata sadržaja za odrasle Koalicija za Slobodni Govor da sa predstavnicima vlade Sjedinjenih Država govori na ovu temu. Džesikina knjiga „Filozofija, mač-kice i pornići“ iz 2018. godine***, koja je nedavno prevedena na srpski, može se naći u čitaonici izložbe.

The rotten smell is you teži da se obrati ovome „ti“ iz jednačine; pitanje tog „ti“ korisnije je od odgovora na to da li je „ti“ upućeno posmatraču i njegovoj pozicioniranosti ili nekom spoljašnjem elementu. Radi se o polaznoj tački i sredstvu za navigaciju kroz zamršene mreže istorija, odnosa, igara moći, politika, tela, ekonomija, emocija, identiteta, lažnih sistema brige i međuza-visnosti. *The rotten smell is you* zahteva samoproveru kao prvi korak načinjen u ovom prostoru: igru opažanja loše feministkinje unutar sebe. Trulež je ono zanemareno i neprimećeno što pretpostavlja, što previda, i čije će se čestice zalepiti za vaša plućna krila i tu ostati dugo nakon trenutka izloženosti.

* U nedavno objavljenoj knjizi Doplgender: *Put u svet ogle-dala (Doppelganger: A Trip into the Mirror World)*, Naomi Klajn (Naomi Klein) koristi termin *svet ogledala* da opiše našu de-stabilizovanu sadašnjost, prepunu dvojnika i zabune, u kojoj ultradesničarski pokreti izigravaju solidarnost sa radničkom klasom, sadržaj koji generiše veštačka inteligencija zamagljuje granicu između originalnog i patvorenog, preduzetnici u društvu blagostanja novog doba, preobraćeni u antivaksere, dodatno izokreću naša politička uverenja, a toliko mnogo nas projektuje sopstvene pažljivo osmišljene digitalne dvojnike u sferu društvenih medija.

***Working Girl, On Selling Art and Selling Sex*, 2023, Sophia Giovannitti (Verso, 2023)

****Philosophy Pussycat Porn*, Jessica Stoya, 2018

The rotten smell is you includes a selection of essays and publications offering room for additional voices referencing the discourse within the exhibition / *The rotten smell is you* uključuje izbor eseja i publikacija koje nude prostor za dodatne glasove koji se pozivaju na diskurs u okviru izložbe:

Terezin Sin, Vjeran Miladinović Merlinka (Red Box, 2018)

Working Girl. On Selling Art and Selling Sex, 2023, Sophia Giovannitti (Verso, 2023)

Wandering Concepts, publication of selected essays (Kunsthalle Bratislava, 2023)

Philosophy, Pussycat, Porn, Jessica Stoyadinvich (Not a Cult, 2018)

Doppelganger: A Trip into the Mirror World, Naomi Klein (Farrar, Straus and Giroux, 2023)

The Feminist Killjoy Handbook, Sara Ahmed (Penguin Books, 2023)

Revolting Prostitutes: The Fight for Sex Workers’ Rights, Molly Smith, Juno Mac (Verso, 2018)

Abolish the Family: A Manifesto for Care and Liberation, Sophie Lewis (Verso, 2022)

Cash/Consent, Lorelei Lee (2019)

Postjugoslo/avenski TRANS životi, aktivizmi i kulture, Zbornik su uređili: Bojan Bilić, Iwo Nord and Aleksa Milanović (Policy Press, 2022)